

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: 3S/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0923100279
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Lenka Figulová
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2025:0923100279.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ing. Lenky Figulovej a členov senátu JUDr. Tatiany Sabadošovej a Mgr. Michala Magura, v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX. XXXXXXX XXXX, bytom D. XX, XXX XX D. B., proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, Kancelária Prešov, so sídlom Masarykova 10, 080 01 Prešov, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KaPO-39798/10124/2023-65712/2023 zo dňa 07. júna 2023 takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e rozhodnutie žalovaného Centra právnej pomoci, Kancelárie Prešov č. KaPO-39798/10124/2023-65712/2023 zo dňa 07. júna 2023 a vec v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

II. P r i z n á v a žalobcovi právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania voči žalovanému.

o d ô v o d n e n i e :

I.
Priebeh administratívneho konania

1. Centrum právnej pomoci, kancelária Prešov (ďalej aj „Centrum“) vydalo dňa 07. júna 2023 rozhodnutie číslo spisu: KaPO-39798/10124/2023-65712/2023 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“), ktorým žalobcovi nepriznalo nárok na poskytnutie právnej pomoci vrátane predbežného neposkytnutia právnej pomoci.

2. V odôvodnení Centrum uviedlo, že dňa 11. apríla 2023 bol Centru doručený list žalobcu bez príloh, z obsahu ktorého vyplývalo, že žiada o poskytnutie právnej pomoci v právnej veci podania správnej žaloby o preskúmanie rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 73060/2023/2021 zo dňa 08. februára 2023 a zároveň žiada o zaslanie predpísaného tlačiva žiadosti o poskytnutie právnej pomoci. Následne, ako odpoveď na rozhodnutie Centra číslo spisu: KaPO-39798/10124/2023-41395/2023 zo dňa 13. apríla 2023 o prerušení konania o nároku žiadateľa na právnu pomoc žalobca dňa 01. júna 2023 doručil Centru vyplnenú žiadosť o poskytnutie právnej pomoci spolu s prílohami.

3. Zo žalobcom predloženého (v neúplnej fotokópii pozostávajúcej z prvej strany) rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 73060/2023/2021 zo dňa 08. februára 2023, ktorého preskúmanie prostredníctvom správnej žaloby je predmetom právnej veci žalobcu vyplýva, že Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky nevyhovelo odvolaniu žalobcu proti rozhodnutiu obce Studenec č. 238/2022 zo dňa 16. septembra 2022, ktorým bola žalobcovi vyrubená daň z nehnuteľností za rok 2022 v sume 78,70 eur a predmetné rozhodnutie obce potvrdilo. Z uvedeného je zrejmé, že hodnota sporu, resp. právnej veci, s ktorou sa žalobca na Centrum obrátil je vo výške 78,70 eur, predstavujúca hodnotu dane z nehnuteľností na rok 2022 vyrubenú žalobcovi rozhodnutím obce Studenec č. 238/2022. Nakoľko hodnota sporu sa dá vyčíslieť v peniazoch, a teda predstavuje sumu 78,71 eur, táto je nižšia ako aktuálna

hodnota minimálnej mzdy zodpovedajúca sume 700 eur mesačne určenej v Oznámení Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 300/2022 Z. z. ako minimálna mesačná mzda na rok 2023, žalobca nespĺňa podmienky na poskytovanie právnej pomoci v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 písm. c) zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v platnom a účinnom znení (ďalej aj „zákon o poskytovaní právnej pomoci“) a to aj s prihliadnutím na konštantnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, napríklad rozsudku sp. zn. 1Sžk/58/2020 zo dňa 29. septembra 2021.

4. Žalobca podaním zo dňa 01. júna 2023 zároveň žiadal o predbežné poskytnutie právnej pomoci z dôvodu hroziaceho nebezpečenstva zmeškania lehoty na podanie správnej žaloby v predmetnej právnej veci a ako koniec lehoty označil dátum 27. apríla 2023. V súvislosti s uvedeným Centrum poukázalo na to, že žalobca ako prílohu k odpovedi na rozhodnutie Centra číslo spisu: KaPO-39798/10124/2023-41395/2023 zo dňa 13. apríla 2023 doručenej Centru dňa 01. júna 2023 doložil kópiu prvej strany správnej žaloby zo dňa 03. apríla 2023 adresovanú Krajskému súdu v Košiciach v právnej veci, ktorá je predmetom jeho žiadosti doručenej Centru a v ktorej zároveň uvádza, že „Centrum nestihlo termín na určenie advokáta na jej spísanie v zmysle SSP, napriek podanej žiadosti.“ Z vyjadrení a písomností predložených žalobcom však nie je zrejmé, či žalobca správnu žalobu podal pred tým, ako listom doručeným dňa 11. apríla 2023 požiadal Centrum o ustanovenie advokáta podľa zákona o právnej pomoci. Ak žaloba nebola podaná pred 11. aprílom 2023, v takom prípade sa dňom 11. apríla 2023 prerušilo plynutie zákonnej dvojmesačnej lehoty na podanie správnej žaloby a jej zvyšok začne žalobcovi plynúť dňom nasledujúcim pod dni, v ktorom rozhodnutie Centra o jeho nároku na poskytnutie právnej pomoci nadobudne právoplatnosť. V prípade, ak žalobca správnu žalobu podal pred 11. aprílom 2023, teda pred tým, ako požiadal Centrum o ustanovenie advokáta, lehota na podanie správnej žaloby žalobcovi uplynula už dňa 27. apríla 2023. S ohľadom na vyššie uvedené Centrum nerozhodovalo o nároku žalobcu na predbežné poskytnutie právnej pomoci osobitným rozhodnutím, ale posúdilo ju komplexne v napadnutom rozhodnutí.

5. Nakoľko vo veci žalobcu nebola splnená podmienka hodnoty sporu ako jednej z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc, Centrum v závere dodalo, že nie je nevyhnutne potrebné zaujať stanovisko k tomu, či žalobca spĺňa podmienku stavu materiálnej núdze a podmienku vylúčenia zrejmej bezúspešnosti sporu, preto sa splnením ďalších dvoch podmienok nezaoberalo.

II.

Konanie pred správnym súdom

6. Proti napadnutému rozhodnutiu žalovaného podal žalobca správnu žalobu zo dňa 20. júla 2023, podanú na poštovú prepravu dňa 24. júla 2023, v ktorej žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť a vrátiť vec žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň žiadal priznať právo na úplnú náhradu trov konania.

7. Žalobca v podanej žalobe namietal, že nie je zrejmé, či a aké dôkazy boli v správnom konaní vykonané, keďže výrok napadnutého rozhodnutia je v rozpore so zisteniami. Zároveň považuje napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné, ak v jednom odstavci žalovaný poukazuje na rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky, ktorým nevyhovelo odvolaniu žalobcu proti rozhodnutiu Obce Studenec č. 238/2022 zo dňa 16. septembra 2022, ktorým bola žalobcovi vyrubená daň z nehnuteľností na rok 2022 v sume 78,70 eur. V ďalšom odstavci pritom žalovaný poukazuje na rozhodnutie Obce Spišské Podhradie a daň z nehnuteľností je v danom prípade 18,10 eur. Z uvedeného preto nie je zrejmé, čo má byť predmetom nepriznaného nároku na poskytovanie právnej pomoci.

8. V ďalšom žalobca poukázal na nasledovné skutočnosti:

- Centrum nerozhodovalo o nároku žalobcu na predbežné poskytnutie právnej pomoci osobitným rozhodnutím;
- rozhodnutie Centra číslo spisu: KaPO-39798/10124/2023-41395/2023 zo dňa 13. apríla 2023 o prerušení konania vrátane výzvy na predloženie dokumentov má šikanózný charakter;
- správnu žalobu zo dňa 03. apríla 2023, ktorej predmetom je preskúmanie rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 73060/2023 zo dňa 08. februára 2023 a podstatu právnej veci.

9. Žalobca ďalej uviedol, že sa nestotožňuje s výrokom napadnutého rozhodnutia, že nespĺňa podmienku na poskytovanie právnej pomoci v zmysle § 6 ods. 1 písm. c) zákona o poskytovaní právnej pomoci. Hodnota sporu, teda výška dane je v tomto prípade bezpredmetná, rozhodujúcou je zákonnosť rozhodnutia správcu dane. Žalobca zároveň považuje odôvodnenie žalovaného za nedostatočné, keď najprv v rozhodnutí Centra číslo spisu: KaPO-39798/10124/2023-41395/2023 zo dňa 13. apríla 2023 o prerušení konania žalovaný žiadal predložiť množstvo potvrdení na preukázanie materiálnej núdze a následne, v napadnutom rozhodnutí sa s uvedeným, ako aj s posúdením zrejmej bezúspešnosti sporu nevysporiadal. V závere žalobca namietal rozpor napadnutého rozhodnutia s čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého každý má právo na právnu pomoc v konaniach pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania a to za podmienok ustanovených zákonom.

10. Vzhľadom na uvedené, napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, zistenie skutkového stavu bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci, skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia je v rozpore s administratívnym spisom alebo v ňom nemá oporu, došlo k takému porušeniu ustanovení v konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré má za následok vydanie nezákonného (zmätočného) rozhodnutia, a je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ako aj judikatúrou.

11. Žalobca nariadenie pojednávania nežiadal.

12. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 02. apríla 2024, v ktorom uviedol, že v zmysle článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom, pričom predpokladom priznania nároku na právnu pomoc je kumulatívne splnenie troch zákonom stanovených podmienok v zmysle § 6 zákona o poskytovaní právnej pomoci. Z uvedeného vyplýva, že je povinnosťou žalovaného pred rozhodnutím o nároku na právnu pomoc skúmať splnenie týchto zákonných podmienok.

13. Pokiaľ ide o podmienku hodnoty sporu, jej zmyslom je jednak to, že neposkytnutie právnej pomoci v prípadoch, ktoré je možné oceniť v peniazoch a ktoré nedosahujú hodnotu minimálnej mzdy, nepredstavuje významný zásah do práv občana a zároveň to, aby náklady, ktoré by štátu vznikli v súvislosti s poskytovaním právnej pomoci, neboli v zjavnom nepomere k celkovej hodnote sporu. Uvedeným sa zároveň predchádza zneužívaniu inštitútu právnej pomoci osobami, ktoré sa neúmerne často obracajú na súdy. Žalovaný je toho názoru, že hodnotu sporu bolo možné v predmetnej veci vyčíslieť na sumu 78,70 eur, teda neprevyšovala hodnotu v tom čase platnej minimálnej mzdy a to sumu 700 eur, čím žalobca nespĺnil jednu z troch kumulatívnych podmienok pre priznanie právnej pomoci. Pre doplnenie žalovaný uviedol, že v čase vydania rozhodnutia rozhodol v súlade s v tom čase aplikovateľnými závermi najvyšších súdnych autorít v Slovenskej republike (s poukazom napríklad na rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Svk/21/2021 zo dňa 31. januára 2023). Vzhľadom na uvedené žalovaný navrhol žalobu zamietnuť.

14. Žalovaný nariadenie pojednávania nežiadal.

15. Žalobca v replike zo dňa 14. júna 2024 uviedol, že žalovaný sa nevyjadruje k podanej žalobe, ale len obhajuje svoje nezákonné rozhodnutie, pričom poukazuje len na jeden rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, hoci existujú viaceré jeho rozsudky, ktoré argumentáciu žalovaného vyvracajú.

III.

Aplikované ustanovenia právnych predpisov

16. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v platnom a účinnom znení (ďalej aj „SSP“), v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

17. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

18. Podľa § 6 ods. 1 zákona poskytovaní právnej pomoci, fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom²⁾ a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,

b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a

c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy⁵⁾ okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.

2) § 2 zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 372/2004 Z. z.

5) Zákon č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov.

19. Podľa § 6 ods. 2 zákona o poskytovaní právnej pomoci, podmienky na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti podľa odseku 1 písm. a) a b) musí fyzická osoba spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci.

20. Podľa § 10 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci, konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci (ďalej len „konanie“) sa začína podaním písomnej žiadosti doloženej dokladmi preukazujúcimi skutočnosťami uvedené v žiadosti, ktorú podáva žiadateľ na tlačive. Doklady preukazujúce, že sa žiadateľ nachádza v stave materiálnej núdze, nesmú byť staršie ako tri mesiace. Žiadosť musí obsahovať meno a priezvisko žiadateľa, jeho trvalý alebo prechodný pobyt a rodné číslo. Na výzvu centra žiadateľ doplní v primeranej lehote určenej centrom ďalšie údaje a doklady týkajúce sa skutočností rozhodujúcich na posúdenie nároku na poskytnutie právnej pomoci, ktorá nesmie byť kratšia ako desať dní; centrum podľa možnosti zabezpečí doklady a iné potrebné údaje, ktorými disponujú štátne orgány, obce, notári a iné právnické osoby a fyzické osoby povinné poskytovať súčinnosť podľa tohto zákona.

21. Podľa § 10 ods. 5 zákona o poskytovaní právnej pomoci, centrum rozhodne o žiadosti do 30 dní od doručenia žiadosti, ktorá spĺňa náležitosti podľa odseku 1; túto lehotu nemožno predĺžiť. Proti rozhodnutiu o nároku na poskytnutie právnej pomoci nie je možné podať opravný prostriedok. Proti rozhodnutiu o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci možno podať správnu žalobu do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

22. Podľa § 11 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci, žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci. O predbežnom poskytnutí právnej pomoci centrum rozhodne bez zbytočného odkladu ešte pred rozhodnutím o nároku na poskytnutie právnej pomoci.

23. Podľa § 11 ods. 2 zákona o poskytovaní právnej pomoci, rozhodnutie o predbežnom poskytnutí právnej pomoci musí obsahovať okrem náležitostí podľa osobitného predpisu¹⁶⁾ aj poučenie žiadateľa o možnosti dodatočného vyúčtovania trov vo výške určenej osobitným predpisom,¹⁷⁾ ak sa po posúdení podmienok na vznik nároku na poskytnutie právnej pomoci zistí, že žiadateľ nespĺňa podmienky na priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci. Proti tomuto rozhodnutiu nie je možné podať opravný prostriedok.

16) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

17) Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

IV.

Právne posúdenie vecí správnym súdom

24. Správny súd ako súd vecne a miestne príslušný (§ 10 v spojení s § 13 ods. 1 SSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (§ 134 ods. 1 SSP) a dospel k záveru, že nebolo vydané v súlade so zákonom, a preto ho s poukazom na § 191 ods.

1 písm. c) SSP zrušil z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

25. Správny súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania (v súlade s § 107 ods. 2 SSP) a rozsudok vyhlásil dňa 13. februára 2025 (oznámenie o termíne verejného vyhlásenia rozsudku bolo zverejnené dňa 06. februára 2025).

26. Predmetom súdneho prieskumu bolo napadnuté rozhodnutie žalovaného, ktorým rozhodol, že žalobcovi nepriznáva nárok na poskytnutie právnej pomoci, vrátane predbežného neposkytnutia právnej pomoci na zastupovanie v konaní o jeho správnej žalobe proti rozhodnutiu Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky o zamietnutí odvolania a potvrdení rozhodnutia Obce Studenec č. 238/2022 zo dňa 16. septembra 2022, ktorým bola žalobcovi vyrubená daň z nehnuteľností za rok 2022 v sume 78,70 eur.

27. Úvodom správny súd upriamuje pozornosť, že účelom zákona o poskytovaní právnej pomoci je vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv. Konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci v zmysle zákona o poskytovaní právnej pomoci sa pred orgánom verejnej správy príslušným na rozhodovanie (žalovaným) začína podaním písomnej žiadosti, ktorú podáva žiadateľ na určenom tlačive. Žiadateľ k žiadosti (alebo na výzvu orgánu verejnej správy) je povinný predložiť podklady týkajúce sa skutočností rozhodujúcich na posúdenie nároku na poskytnutie právnej pomoci, zároveň podľa možnosti zabezpečiť doklady a iné potrebné údaje správny orgán, ktorý ich vyžiada od štátnych orgánov, obcí, notárov a iných právnických osôb a fyzických osôb. Následne, centrum rozhodne o žiadosti do 30 dní od doručenia žiadosti, ktorá spĺňa vyššie uvedené náležitosti. Nárok fyzickej osoby na poskytovanie právnej pomoci v zmysle zákona o poskytovaní právnej pomoci nie je bezhraničný, na právnu pomoc má nárok ten, kto sa nachádza v stave materiálnej núdze, ak je v právnom spore vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu a hodnota sporu prevyšuje minimálnu mzdu.

28. Žalovaný posúdiac žiadosť žalobcu o poskytnutie právnej pomoci zo dňa 11. apríla 2023 v znení doplnenia zo dňa 01. júna 2023 dospel k záveru, že predmetom sporu je súdne konanie o správnej žalobe o preskúmanie rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky o zamietnutí odvolania a potvrdení rozhodnutia Obce Studenec č. 238/2022 zo dňa 16. septembra 2022, ktorým bola žalobcovi vyrubená daň z nehnuteľností za rok 2022 v sume 78,70 eur, pričom výška vyrubenej dane predstavuje hodnotu sporu. Nakoľko takto určená hodnota sporu nedosahovala výšku minimálnej mzdy platnú v tom čase (700 eur), žalovaný nárok na poskytovanie právnej pomoci žalobcovi nepriznal, pretože nebola splnená podmienka minimálnej hodnoty sporu v zmysle § 6 ods. 1 písm. c) zákona o poskytovaní právnej pomoci.

29. Správny súd v tejto súvislosti posúdil ako dôvodnú námietku žalobcu spočívajúcu v nesprávnom právnom posúdení veci, ak žalovaný dospel k záveru, že pre (ne)priznanie nároku na poskytovanie právnej pomoci vo veciach správnych žalôb je rozhodujúca hodnota sporu a nie zákonnosť preskúmaného rozhodnutia. Uvedená právna otázka bola predmetom rozhodovania Veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, pričom správny súd poukazuje na právny záver vyplývajúci z jeho rozsudku sp. zn. 19SVs/3/2022 zo dňa 30. januára 2024, v zmysle ktorého: „33....na účely § 6 ods. 1 písm. c) zákona o poskytovaní právnej pomoci je potrebné považovať predmet správneho súdneho konania (sporu) za taký, ktorého hodnotu nie je možné vyčíslit' v peniazoch, a to aj v prípade, ak je predmetom správneho súdneho prieskumu rozhodnutie správneho orgánu ukladajúce povinnosť zaplatiť určitú sumu.“

30. Pre doplnenie správny súd poukazuje tiež na ďalšie časti citovaného rozsudku: „17. Veľký senát v prvom rade v súvislosti s otázkou predmetu sporu v správnom súdnictve ustálil, že primárnou úlohou správneho súdnictva je poskytovať ochranu právam a právom chráneným záujmom fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (§ 2 ods. 1 SSP). Túto ochranu však správne súdnictvo nezabezpečuje tým, že priamo rozhoduje o subjektívnych právach účastníkov súdneho konania, ale tým, že preskúmava výsledky činnosti orgánov verejnej správy, ktorými dochádza k zásahom do základných práv a slobôd fyzických a právnických osôb (§ 2 ods. 2 SSP). Predmetom konania/sporu v rámci správneho súdnictva je teda „zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy,“ poskytovanie ochrany pred nečinnosťou a

rozhodovanie v ďalších veciach určených zákonom (§ 6 ods. 1 SSP). Takto formulovaný predmet sporu/konania v správnom súdnictve nie je možné vyčísliť v peniazoch, hoci sa môže týkať aj konkrétnej finančnej povinnosti alebo finančného nároku.

31. 18. Predmetom sporu v správnom súdnictve je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu (hoc aj peňažne neoceniteľné), pričom len sekundárne je správnym súdnym konaním dotknutá aj konkrétna a vymedzená finančná povinnosť uložená administratívnym rozhodnutím.“

32. Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že konania o žiadosti o poskytnutie právnej pomoci týkajúce sa správneho súdneho konania (správnych žalôb) sú takej povahy, kedy hodnotu predmetu súdneho sporu nie je možné vyčísliť v peniazoch a preto nie je daná potreba vo vzťahu k nim posudzovať podmienku minimálnej hodnoty sporu. Z uvedeného dôvodu, ak žalovaný napadnuté rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca nespĺňa podmienku vyplývajúcu z § 6 ods. 1 písm. c) zákona o poskytovaní právnej pomoci, takýto záver vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čím dochádza zároveň k zásahu do základného práva na prístup k súdu v zmysle čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (záver správneho súdu vyvodený z bodu 27 rozsudku sp. zn. 19SVs/3/2022 zo dňa 30. januára 2024), preto námietku žalobcu správny súd posúdil ako dôvodnú.

33. V súvislosti s námietkou žalobcu, že žalovaný tým istým rozhodnutím rozhodol tak o samotnom nároku na poskytovanie právnej pomoci ako aj na predbežnú právnu pomoc správny súd uvádza, že výkladom ustanovenia § 11 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci, konkrétne druhej vety: „O predbežnom poskytnutí právnej pomoci centrum rozhodne bez zbytočného odkladu ešte pred rozhodnutím o nároku na poskytnutie právnej pomoci.“ je možné dospieť k záveru, že o predbežnej právnej pomoci je potrebné rozhodnúť samostatným rozhodnutím a to bez ohľadu na oprávnenosť uplatneného nároku. Uvedený nedostatok však len z pohľadu nedodržania procesného postupu žalovaným v tu súdnej veci nebol spôsobilý spôsobiť nezákonnosť napadnutého rozhodnutia a to jednak z dôvodu, že žalobca v žalobe nijako nešpecifikoval, ako uvedeným postupom malo dôjsť k porušeniu jeho konkrétnych práv alebo právom chránených záujmov alebo tieto mali byť uvedeným postupom priamo dotknuté (ako to pre poskytnutie právnej ochrany v správnom súdnictve predpokladá § 2 ods. 2 SSP), ako aj z dôvodu, že v zmysle odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sa javí záver o predbežnom neposkytnutí právnej pomoci ako dôvodný.

34. Pokiaľ žalobca tiež namietal, že žalovaný ho po obdržaní listu zo dňa 11. apríla 2023 „šikanóznym“ spôsobom vyzval na predloženie dokladov potrebných pre rozhodnutie vo veci žiadosti o poskytnutie právnej pomoci, hoci následne sa vyhodnotením majetkových pomerov ani zrejmoú bezúspešnosťou sporu nezaoberal, správny súd uvádza, že ako vyplýva z administratívneho spisu, žalobcovo podanie zo dňa 11. apríla 2024 neobsahovalo všetky náležitosti a prílohy tak, ako to požaduje § 10 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci, ba dokonca si správny súd dovoľí konštatovať, že neobsahovalo žiadne skutočnosti potrebné pre rozhodnutie o žiadosti žalobcu, iba označenie rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky, ktorého preskúmania sa žalobca chcel domáhať v súdnom konaní. Žalovaný preto postupoval plne v súlade s citovaným ustanovením § 10 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci, ak vyzval žalobcu na doplnenie podania a predloženie všetkých zákonom požadovaných dokladov. Až následne žalobca podaním doručeným žalovanému dňa 01. júna 2023 predložil aj rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 73060/2023 zo dňa 08. februára 2023 (hoc aj len v rozsahu prvej strany) a až na základe toho mal žalovaný možnosť pristúpiť k posudzovaniu jednotlivých podmienok vzniku nároku na právnu pomoc v zmysle § 6 zákona o poskytovaní právnej pomoci. Z uvedeného dôvodu správny súd nevzhladol dôvodnosť tejto žalobnej námietky.

35. Ako nedôvodnú posúdil správny súd tiež námietku týkajúcu sa nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia z dôvodu nezrozumiteľnosti, ak v jednom odstavci žalovaný poukazuje na rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky, ktorým nevyhovelo odvolaniu žalobcu proti rozhodnutiu Obce Studenec č. 238/2022 zo dňa 16. septembra 2022, ktorým bola žalobcovi vyrubená daň z nehnuteľností na rok 2022 v sume 78,70 eur a v ďalšom odstavci poukazuje na rozhodnutie Obce Spišské Podhradie a daň z nehnuteľností v sume 18,10 eur. Na rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky súvisiace s rozhodnutím Obce Studenec a daňou z nehnuteľností v sume 78,70 eur žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukazoval v súvislosti rekapituláciou priebehu administratívneho konania v tu súdnej veci. Následne, v ďalšom texte odôvodnenia napadnutého

rozhodnutia za účelom podpory svojho právneho názoru ohľadom záveru o nízkej hodnote sporu, ktorý mal byť predmetom právnej pomoci v tu súdnej veci poukázal na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžk/58/2020 zo dňa 29. septembra 2021, ktorého predmetom prieskumu bolo rozhodnutie Obce Spišské Podhradie a daň z nehnuteľností vo výške 18,10 eur. Podľa názoru správneho súdu je z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia zrejme bez akýchkoľvek pochybností, že Centrum posudzovalo žiadosť žalobcu súvisiacu s právnou vecou žalobcu týkajúcou sa rozhodnutia Obce Studenec a daňou z nehnuteľností v sume 78,70 eur, správny súd v tejto súvislosti preto nevzhladol žiaden dôvod zmätočnosti a teda nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia.

36. K ďalším žalobným námietkam žalobcu, v zmysle ktorých zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci a skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu správny súd uvádza, že žalobca uvedené námietky vzniesol len vo všeobecnej rovine, bez špecifikácie konkrétnych porušení zo strany Centra. Úlohou žalobcu v konaní o všeobecnej správnej žalobe je pritom dostatočne jasne a zrozumiteľne formulovať svoje námietky smerujúce proti orgánom verejnej správy a na druhej strane nie je úlohou správneho súdu vyhľadávať pochybenia v činnosti orgánov verejnej správy len na základe všeobecne koncipovaných námietok odkazujúcich len na ustanovenia Správneho súdneho poriadku.

37. Povinnosťou žalovaného po vrátení veci bude opätovne sa zaoberať žiadosťou žalobcu o poskytnutie právnej pomoci zo dňa 11. apríla 2023, a to v intenciách právneho názoru vysloveného Veľkým senátom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v jeho rozsudku 19SVs/3/2022 zo dňa 30. januára 2023 ako aj v intenciách právneho názoru správneho súdu vysloveného v tejto veci, podľa ktorých na účely § 6 ods.1 písm. c) zákona o poskytovaní právnej pomoci nie je možné v správnom súdnictve vyčíslieť hodnotu sporu, a to ani v prípade ak sa rozhodnutím ukladá povinnosť na zaplatenie určitej sumy.

38. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania voči neúspešnému žalovanému. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

39. Senát správneho súdu rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať na Správnom súde v Košiciach v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia správneho súdu (§ 443 ods. 1 v spojení s § 444 ods. 1 SSP). Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejme, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“) a návrh výroku rozhodnutia. Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 1, 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a. na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c. účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d. v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e. vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f. nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g. rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h. sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,

i. nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
j. podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Sťažnostné body podľa písm. g) až i) sťažovateľ vymedzí tak, že uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podanie pred správnym súdom (§ 440 ods. 1, 2 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak ide o konanie o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) SSP; ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1, 2 SSP).